

Warszawa, dnia 10 listopada 2017 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Krzysztof Jurgiel

Znak sprawy: NW.nw.073.136.2017

Pan
Jerzy Chróścikowski
Przewodniczący Komisji
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

Nawiązując do Pana pisma z dnia 9 listopada 2017 r. znak: BPS/KRRW-0330-79/17 w załączeniu, przekazuję informację na temat rynków hurtowych w Polsce (w zakresie spółek, w których Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2017 r. *w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne*, wykonuje prawa z akcji i z udziałów należących do Skarbu Państwa).

Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat rynków hurtowych w Polsce

1. Rolno-spożywcze rynki hurtowe – spółki z udziałem Skarbu Państwa nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (geneza, zakres działalności)

Rolno-spożywcze rynki hurtowe zostały utworzone w latach 1995-1997 w ramach realizacji rządowego programu budowy i rozwoju rynków hurtowych przez agencje rządowe, tj. ARiMR, ARR, AWRSP, ANR, Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodów, samorządy lokalne, producentów rolnych (osoby fizyczne i organizacje) oraz kupców.

Utworzenie spółek rolno-spożywczych rynków hurtowych miało między innymi na celu stworzenie sprawnych struktur w hurtowym obrocie rolno-spożywczym w warunkach gospodarki rynkowej. Docelowi akcjonariusze spółek to podmioty gospodarcze i organizacje reprezentujące środowisko producentów skupiające rolniczy kapitał produkcyjny i handlowy.

Celem działalności rynków hurtowych jest tworzenie optymalnych warunków handlu hurtowego owocami, warzywami i kwiatami oraz ułatwienie kontaktów handlowych między producentami i importerami żywności, a jej odbiorcami.

Podstawowym przedmiotem działalności rolno-spożywczych rynków hurtowych nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest wynajem i dzierżawa powierzchni i pomieszczeń dla prowadzenia działalności gospodarczej na terenie rynku hurtowego, w szczególności operatorom prowadzącym handel hurtowy towarami rolno-spożywczymi.

W dniu 3 stycznia 2017 r. Rada Ministrów na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym wydała Rozporządzenie w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, na podstawie którego Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazane zostało uprawnienie do wykonywania praw z akcji i z udziałów należących do Skarbu Państwa, w dwudziestu jeden spółkach z sektora rolno-spożywczego, z czego 14 spółek to rynki hurtowe, w których procentowy udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	% udziału Skarbu Państwa w kapitale zakładowym
1.	Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno - Spożywcze S.A.	Gdańsk	96,06%
2.	Rolno-Przemysłowy Rynek Hurtowy "GIELDA HURTOWA" S.A.	Legnica	92,68%
3.	Lubelski Rynek Hurtowy S.A.	Elizówka	87,96%
4.	Dolnośląskie Centrum Hurtu Rolno-Spożywczego S.A.	Wrocław	86,30%
5.	Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A.	Radom	81,87%

6.	Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. w Broniszach	Bronisze	71,83%
7.	Zielonogórski Rynek Rolno-Towarowy S.A.	Zielona Góra	65,48%
8.	Wałbrzyski Rynek Hurtowy S.A.	Wałbrzych	62,95%
9.	Podkarpackie Centrum Hurtowe AGROHURT S.A.	Rzeszów	48,58%
10.	Małopolski Rynek Hurtowy S.A.	Tarnów	36,06%
11.	Beskidzki Hurt Towarowy S.A.	Bielsko-Biała	29,91%
12.	Podlaskie Centrum Rolno-Towarowe S.A.	Białystok	29,90%
13.	Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy Giełda Elbląska S.A.	Elbląg	23,08%
14.	Wielkopolska Gildia Rolno-Ogrodnicza S.A.	Poznań	4,45%

Z powyższej tabeli wynika, iż 8 spółek to podmioty z większościowym udziałem Skarbu Państwa w kapitale zakładowym, natomiast pozostałe 6 to spółki z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa.

2. Sytuacja ekonomiczno-finansowa rolno-spożywczych rynków hurtowych nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sytuacja ekonomiczno-finansowa rolno-spożywczych rynków hurtowych nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest stabilna. Na podstawie dokonanej analizy po III kwartale 2017 r., spośród 14 spółek, 13 osiągnęło dodatnie wyniki finansowe, natomiast jedna spółka odnotowała wynik ujemny, jednakże wartym podkreślenia jest fakt, iż specyfika działania ww. spółek powoduje, iż odnotowują one najwyższą wartość przychodów ze sprzedaży dopiero w IV kwartale roku obrotowego.

Aktualnie nadzorowane Spółki realizują inwestycje polegające na budowie nowoczesnych obiektów handlowych. Celem realizacji inwestycji jest zwiększenie wartości rynkowej nieruchomości i tym samym wzrost wartości spółek, generowanie wyższych przychodów, poprawa jakości infrastruktury handlowej, logistycznej i technicznej danego rynku hurtowego. Warunkiem osiągnięcia sukcesu w konkurencyjnym otoczeniu jest wprowadzanie zmian, udoskonaleń, innowacji w oferowanych usługach.

3. Cele rolno-spożywczych rynków hurtowych

Głównym celem nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi spółek jest długoterminowy wzrost wartości majątku realizowany poprzez:

- poszukiwanie możliwości nowych kierunków rozwoju,
- pozyskanie nowych klientów,
- zapewnienie jakości świadczonych usług, odpowiadającej potrzebom, oczekiwaniom i wymaganiom klientów oraz dążenie do spełniania oczekiwań klientów, zapewnianie najkorzystniejszych warunków prowadzenia handlu,
- spełnianie wymogów prawa i innych wymagań dotyczących jakości, ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa żywności,

- podnoszenie poziomu bezpieczeństwa żywności poprzez modernizowanie infrastruktury rynków,
- wspieranie inicjatyw i działań środowisk branżowych,
- ograniczanie ilości odpadów przeznaczonych do składowania poprzez prowadzenie segregacji, recyklingu i biodegradacji,
- szkolenie i merytoryczne wsparcie dla najemców powierzchni handlowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności,
- prowadzenie partnerskiego dialogu z akcjonariuszami i klientami rynków oraz uwzględnianie ich potrzeb w procesie podejmowania decyzji,
- zapewnienie akcjonariuszom długofalowego wzrostu wartości spółki.

4. Rola rolno-spożywczych rynków hurtowych w obrocie krajowym

Rolno-spożywcze rynki hurtowe pełnią następującą rolę w obrocie krajowym:

- zaspokajanie zapotrzebowania zgłaszanego przez handel detaliczny,
- miejsce dystrybucji świeżych produktów spożywczych, o krótkiej przydatności do spożycia,
- miejsce współpracy i organizowania się grup producentów rolnych,
- stymulacja rozwoju całego regionu, w którym jest zlokalizowany rynek hurtowy, poprzez rozwój własnej infrastruktury i doskonalenie oferowanych usług,
- wszechstronne wsparcie dla dostawców (doradztwo, szkolenia) i odbiorców (usługi dodatkowe).

Usytuowanie rolno-spożywczych rynków hurtowych w obrębie wielkich aglomeracji miejskich wiąże się z dużym popytem konsumpcyjnym zgłaszanym przez zlokalizowane tam placówki handlu detalicznego. Rynki hurtowe integrują klientów w wielkiej skali zarówno pod względem liczby podmiotów, jak i realizowanego wolumenu sprzedaży.

Największym atutem rolno-spożywczych rynków hurtowych jest bogata, całoroczna oferta warzyw i owoców. W ofercie skierowanej do właścicieli sklepów spożywczych, firm cateringowych, czy barów i restauracji na rynkach hurtowych znaleźć można produkty rolne z całego świata, jednak podstawową grupę stanowi tam ciesząca się największym uznaniem żywność krajowa.

5. Istotne zagadnienia (prawne, organizacyjne) dla działalności rolno-spożywczych rynków hurtowych dotyczące projektu ustawy o ograniczeniu handlu w niedzielę

Dotychczas w projekcie nie wyłączono z zakazu niedzielnego handlu sprzedaży na rolno-spożywczych rynkach hurtowych, w tym przez przedsiębiorców prowadzących obrót świeżymi owocami, warzywami i kwiatami.

W dniu 2 listopada 2017 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił z prośbą o uwzględnienie rolno-spożywczych rynków hurtowych w katalogu podmiotów wyłączonych z zakazu handlu w niedzielę, poprzez dodanie do projektowanego art. 6 dodatkowego punktu. Propozycja poprawek przygotowana w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi ma celu wyłączenie spod przepisów projektu ustawy handel oraz związane z nim czynności dokonywane:

- na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych prowadzonych przez spółki prawa handlowego, których przeważająca działalność polega na wynajmie i zarządzaniu nieruchomościami na użytek handlu hurtowego artykułami rolno-spożywczymi,

- w placówkach handlowych prowadzonych przez podmioty nabywające towary na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych, w zakresie czynności związanych z handlem oraz powierzenia pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania tych czynności.

Rolno-spożywcze rynki hurtowe stanowią ważne ogniwo dystrybucji artykułów rolno-spożywczych, w szczególności świeżych owoców i warzyw oraz kwiatów. Rynki te są podstawowym miejscem zbytu produktów polskich producentów rolnych, małych, rodzinnych gospodarstw ogrodniczych i sadowniczych. Tradycja czynnych w niedzielę rolno-spożywczych rynków hurtowych wynika z potrzeby zaopatrzenia w świeże produkty rolne od bardzo wczesnych poranków i poświątecznych godzin, gdyż handel hurtowy zaopatruje handel detaliczny. Ponad 35% obrotów handlu na terenie rolno-spożywczego rynku hurtowego odbywa się w niedzielę, 35% w czwartek, a 30% w pozostałe dni tygodnia.

Dla przykładu, na teren rolno-spożywczego rynku hurtowego w Broniszach w niedzielę wjeżdża około 3.000 producentów rolnych sprzedających swoje produkty, a zakupów dokonuje 2.800 rodzinnych sklepów detalicznych. Umożliwienie handlu w niedzielę i święta, zgodnie z projektem ustawy, zachwieje ciągłość dostaw i umożliwi zaopatrzenie w poniedziałek i w dni świąteczne aglomeracji miejskich w świeże towary od polskich producentów rolnych.

Ponadto wskutek zakazu handlu nastąpi kumulacja dostaw towarów i tym samym wjazdów na teren rolno-spożywczych rynków hurtowych w okresie od soboty wieczorem do poniedziałku rano, co spowoduje paraliż komunikacyjny na drogach województwa oraz wielokilometrowe zatory na drogach dojazdowych zarówno do rynków hurtowych, jak i do aglomeracji miejskich.

Zakaz handlu wpłynie negatywnie na przychody rolno-spożywczych rynków hurtowych, których Akcjonariuszem jest Skarb Państwa. Przychody z ich działalności stanowią przede wszystkim opłaty za wynajem powierzchni handlowej oraz opłaty za wjazd na teren rynków pobierane od kupujących. Zakaz handlu wywoła dodatkową presję na obniżenie czynszów dzierżawnych.

Organizacja handlu na rolno-spożywczych rynkach hurtowych wzmocni pozycję dużych sieci handlowych w stosunku do tradycyjnego handlu detalicznego, ze względu na fakt, że dysponują one rozbudowanymi centrami logistycznymi, w tym powierzchnią chłodniczo-przechowalniczą.

Konsekwencją wynikającą z wyłączenia spod zakazu rolno-spożywczych rynków hurtowych jest wyłączenie placówek handlowych prowadzonych przez podmioty nabywające towary na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych, ale tylko w zakresie czynności związanych z handlem oraz powierzenia pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania tych czynności. Spółki prawa handlowego tworzące rolno-spożywcze rynki hurtowe nie prowadzą działalności handlowej – działalność taką prowadzą rolnicy i przedsiębiorcy wynajmujący powierzchnie na terenie rynków i sprzedający hurtowe ilości artykułów rolno-spożywczych. Zakupów od nich dokonują przedsiębiorcy zaopatrujący w świeże towary rolno-spożywcze, m.in. w owoce miękkie (truskawki, maliny, borów) lub prowadzący lokalne sklepy detaliczne, stoiska na targowiskach, hurtownie, punkty gastronomiczne.

W przypadku wyłączenia rynków hurtowych spoza zakazu handlu, zasadnym jest wyłączenie również przedsiębiorców dokonujących zakupów na terenie tych rynków w zakresie czynności związanych z handlem oraz powierzenia pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania tych czynności. W przeciwnym razie przedsiębiorcy ci nie będą mogli wykonywać czynności związanych z handlem, np. wyładowywać towaru z samochodu do magazynu.